

SAK 49/09 FLÅ STASJON

Saksopplysning

Jernbaneverket har fått pålegg av Statens jernbanetilsyn (SJT) om å utbetre alle stasjonar som ikkje er tilpassa lengde og utrustning på persontog som skal stoppe for av- og påstiging. For stasjonane dette gjeld, har Jernbaneverket fått tidsavgrensa dispensasjon frå sikkerheitsforskrifta sine krav om minste tilletene plattformlengde. I planperioden (2010 – 2019) skal totalt 123 plattformer vera forleng på i alt 107 stasjonar, med krav som forfell i 2012, 2015 og 2019. I denne samanheng har Flå stasjon pålegg med frist 2019.

Innanfor programområdet er det sett av 360 mill. kr for perioden 2010-2013 og 680 mill. kr for perioden 2010-2019 for å ivareta pålegga frå SJT. I handlingsprogrammet til Jernbaneverket (førebls 1.oktober 2009) blir det m.a. sagt:

Mange av stasjonene med pålegg har meget lav trafikk, og tiltakene for utbedring er kostbare. Ivaretagelse av påleggene medfører at en forholdsvis høy andel av rammen til stasjonstiltak vil gå med til denne gruppen av tiltak, og at det dermed blir mindre rom for tiltak for universell utforming på stasjoner med betydelig høyere trafikk. Det bør for de minst trafikkerte stasjonene vurderes i samråd med SJT om det er mulig å finne andre tiltak med lavere kostnad. Andre tiltak kan være system for dørkontroll, rutiner og informasjon, forskriftsendringer, andre fysiske tiltak på stasjon/ plattform eller lignende. Alternativet vil være at plattformen må stenges. Dette vil i så fall kunne medføre at stasjonen må legges ned.

Etter Jernbaneverkets vurdering bør det i utgangspunktet (med enkelte unntak) ikke brukes investeringsmidler på oppgradering av plattformer for stasjoner hvor antall reisende ligger under 10 000-15 000 i året. Dersom det ikke gjennomføres tiltak på stasjoner som har trafikk under dette nivået, vil det kunne frigjøres midler i størrelsesorden 400 mill. totalt og 200 mill. kr i første fireårsperiode. Disse midlene vil alternativt kunne brukes på andre viktige prosjekter innenfor programområdet. Utgangspunktet for en slik vurdering er at jernbane som transportmiddel først og fremst har fortrinn i å kunne frakte et stort antall reisende raskt. En modernisering og utvikling av banenettet bør derfor prioritere nye investeringstiltak på stasjoner og strekninger med sterkt trafikkpotensiale. Parallelt med arbeidet med handlingsprogrammet gjennomfører Jernbaneverket et utredningsarbeid med å vurdere den framtidige stasjonsstrukturen i det nasjonale jernbanenettet. I dette arbeidet inngår også en vurdering av stasjoner som har fått pålegg om plattformforlengelser. Som ledd i arbeidet med framtidig stasjonsstruktur ønsker Jernbaneverket dialog med togselskapene, fylkeskommunene og andre aktører omkring dette teamet. Jernbaneverket vil komme tilbake til dette så snart det pågående utredningsarbeidet er sluttført. Ut over nødvendige midler til plattformforlengelser legger Jernbaneverket opp til at det alt vesentlige av de øvrige midlene innenfor programområdet i planperioden 2010-2019 skal brukes på tilgjengelighetstiltak på stasjoner. Disse tiltakene omfatter i hovedsak oppgraderinger av plattformer, atkomst til plattform, parkering, publikumsinformasjon og andre tiltak for å bedre tilgjengelighet på stasjonene, slik at det kan tilbys en tilgjengelighet for alle. Av tiltak i denne kategorien prioriteres igangsatte prosjekter. Videre gis stasjoner med stor trafikk en høy prioritet.

Forslag til brev til Jernbaneverket

Regionrådet for Hallingdal er kjent med pålegg frå Statens jernbanetilsyn (SJT) om utbetring av stasjonar som ikkje er tilpassa lengde og utrustning i forhold til persontog som skal stoppe for av- og påstiging. Slik Regionrådet skjønner det har Jernbaneverket tidsavgrensa dispensasjon frå sikkerheitsforskrifta sine krav om minste tilletene plattformlengde. I denne samanheng har Flå stasjon pålegg om plattformforlenging med frist 2019.

I Jernbaneverket sitt handlingsprogram (førebels 1.oktober 2009) står det å lesa:

Det bør for de minst trafikkerte stasjonene vurderes i samråd med SJT om det er mulig å finne andre tiltak med lavere kostnad. Andre tiltak kan være system for dørkontroll, rutiner og informasjon, forskriftsendringer, andre fysiske tiltak på stasjon/ plattform eller lignende. Alternativet vil være at plattformen må stenges. Dette vil i så fall kunne medføre at stasjonen må legges ned.

Etter Jernbaneverkets vurdering bør det i utgangspunktet (med enkelte unntak) ikke brukes investeringsmidler på oppgradering av plattformer for stasjoner hvor antall reisende ligger under 10 000-15 000 i året.

I denne sammenheng kan det vera på sin plass å syne til Statens jernbanetilsyn sin nettstad, der det 21.10.2009 står å lesa:

Jernbanetilsynet har ikke kommet med noe pålegg om at tilpasning til forskriftens krav skal skje gjennom å forlenge plattformene. Dette kan også løses på andre måter, for eksempel ved restriksjoner på tog lengde eller sikkerhetsmessige tiltak man kommer fram til i samarbeid med jernbaneforetakene, herunder tiltak som sikrer at det bare er dører som går til plattform som kan benyttes. Hensikten må være å finne trygge løsninger for enhver stasjon og holdeplass uavhengig av størrelse.

Det er opp til infrastrukturforvalter Jernbaneverket, eventuelt i samarbeid med jernbanevirksomhetene, å finne tiltak som fører til at forskriftskravet oppfylles innen fristen for den enkelte plattform. Det er ikke lagt føringer fra tilsynet for hvordan dette kravet skal tilfredsstilles.

Regionrådet for Hallingdal forstår det slik at Jernbaneverket har eit ynskje om å finne alternative og enklare løysingar for dei minst trafikkerte stasjonane. Ut frå Statens jernbanetilsyn si tilnærming, er det etter Regionrådet for Hallingdal si oppfatning, eit godt grunnlag for å koma fram til gode løysingar, for å sikre framleis drift ved Flå stasjon.

Når det gjeld framtidig utvikling av Flå stasjon vil Regionrådet for Hallingdal peike på den svært positive utviklinga som skjer i Flå. Som ein illustrasjon syner me til oppslag i Hallingdølen 27.10.2009 (vedlagt).

Etter Regionrådet sitt syn er det også heilt naudsynt å sjå utviklinga av Flå stasjon i samanheng med bygging av Ringeriksbanen. I eit slikt perspektiv og med den positive utviklinga som skjer i Flå, bør det heller vurderast korleis Flå stasjon skal vidareutviklast.

Regionrådet for Hallingdal har gjennom mange år arbeidd for ei positiv utvikling av Bergensbanen og ynskjer ein tett dialog med Jernbaneverket, i samband med utvikling av framtidig stasjonsstruktur.

Ål 27.10.2009

Knut Arne Gurigard